

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 HML
Negyedévre . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Feladvány szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és laptaajdónosok.
HÖFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piaoz-utca 47. és 48. szám.

Amiről megfeledkeztek.

Debreczen, augusztus 12.

Csizmazia Endre képviselő ur, aki hirtelen, egy csapásra tünt fel a forumon, mint kiváló sajtó szakértő, nyilatkozott, hogy Günther igazságügy-miniszter megbizta őt a sajtó reform tervének elkészítésével. Nem tudható, hogy mi célja van a Csizmazia Endre-féle a reakciós szellemű sajtó reform tervezetnek, de annyi bizonyos, hogy az az új sajtó törvény nem fog éppen a 48-as küzdelmek által megjelölt határok között mozogni. A közelmúltban megtartott sajtó anketen sok mindentől vitatkoztak a szakértők. Számos olyan dolgot osztottak be a sajtó törvény körébe a mi nem is oda tartozik, viszont elég nevezetes és fontos dolgokról feledkeztek meg.

Ide tartozik első sorban a röpiratozás. Ez egy speciális, új fajta a sajtó utján elkövethető becsületértés és rágalmozás eszközeinek. A mi szemetet a vidéki vagy fővárosi lapok nyilte-reiben elhelyezni nem lehet, ugyanaz nyilvánosságra hozható és terjeszthető apró papirlapokon, amelyet az utcán, vendéglőben, kávéházban, üzletekben mindenki markába nyomnak. A röpiratokon való becsületbe gázolás az

utóbbi időben anyira divatba jött, hogy szinte nem lehet bizonyos benne egyik embertársunk sem, hogy holnap mi-féle gázságoktól hemzsegő cédulákban tárgyalja le a haragosa.

A sajtó szabadság szent nevében pedig tünie kell a megtámadottnak, hogy az utcán fü-fa olvassa a rágalmakat és mulat a becsületsértő kifejezéseken.

A lapok kolportársára a lapok elkobzására, sőt egy újabb belügyminiszteri rendelet szerint még a reklám-cédulák terjesztésére nézve is van ma már intézkedés.

A rágalmazó és becsületsértő röpiratok megjelentetése és terjesztése azonban szabad, ahhoz nem kell semmi-féle engedély. A röpirattal megtámadott egyén ép oly hosszadalmas uton kap elégtételt, hogyha kaphat, mint az, aki a lapokat sajtóperli.

A szabadsajtónak ez az elfajulása a sajtó anketek során fel sem említett, teljesen megfeledkeztek róla. Pedig mindenestre előbbre való lenne ez a kérdés, mint az számtalan megszorítás, melyeket az újságok szabadságának megnyirbálására a reakciós szellem érvényesülése céljából a tervezetbe foglaltak.

A minthogy a sajtó termékek ter-

jesztésére nézve életbe léptette a belügyminiszter azt a rendeletet, a mely szerint a különféle reklám-cédulák kiosztása helyhatósági engedélyhez van kötve, ép ugy intézkednie kell Günther Antal igazságügyminiszternek az egyéni becsületbe vágó röpiratok széthordatásának meggátlása körül. Ez a kérdés van olyan fontos, mint a sajtó törvénynek az a része, a mely arra vonatkozik, hogy a politikai kapacitásokról a lapok el ne mondassák véleményüket.

Még nem késő, hogy a röpiratok kérdése a sajtó reform tervezetbe felvehető ne volna, de addig is, a mig törvényhozási uton az egész sajtó-törvény szabályozva lesz, igen üdvös lenne, ha az igazságügyminiszter a belügyminiszterrel egyetértőleg intézkednék a röpiratozásnak elejét vevendő.

Nem kell ide semmiféle nagyszabású rendelkezés. Csupán csak az, hogy a terjesztés hatósági engedélyek nélkül eszközölhető ne legyen. A terjesztő az engedélytől szóló beadványhoz mellékelje a röpirat egy példányát.

A kir. ügyészségek a hatósági uton áttett röpiratokat szintén felülvizsgálni tartoznak s a mennyiben az

Proletár história.

Irta: Rómer Pál.

A munkások hosszú sorban vonultak hazafelé a gyárkémények füstös, poros vidékéről, Épen szombat este volt. — Legtöbb gyárban már megszűnt a munka de némely helyen még hatalmas gomolyban szállt fel a sűrű fekete füst. A hazatérők alig beszéltek, lehorgasztott fővel haladnak, zsebükben a heti munkájuk silány keresménye. Valószínűleg azon gondolkoznak, hogy mire, hány fele kell elfizetni a keserves filléreit, házbérre, adóságra s élni is kell . . .

— Mennyit adsz az assz nynak?

— Az egészet.

— Hát te?

— En nyolc forintot.

— S a többit?

— A többit . . .

Ennél a szónál a jobb tenyerét tölcserre formálts s ugy tartotta a szája elé.

— Megiszod?

— Meg hát.

Az utóbbi kormos fekete arcu mun-

kás volt s a nehéz munkától az izzadság a fekete korommal vegyülve fekete csöpekben folyt az arcáról, a másik alacsony, telt arcu, hosszú kezei esetlenül csüngtek alá.

Egy jó darabig szótlanul mentek. Lassan ballagtak a városba, ahol már elvegyültek a nagy forgatagban, mely a világáros külső jellemzője. Az egyik dudolni kezd.

— Te gyere be igyunk egyet.

— Nem mehetek, haza igyekszem a családomhoz.

— Akkor isten áldjon meg!

A következő percben már bent volt a korcsmában a füstös nyirkos levegőjű alacsony putikban, ahol az alkohol gőz a bűdös dohányfüsttel vegyülve, folyó levegőjüvé tette az egész helyiséget. — Tele volt a korcsma munkásokkal. Egy-két lámpa silány fénye világított s a félhomályban szana-szét rongyos alakok ittak: némelyek állva — ezek mentek is mindjárt, némelyek leültek ezek sokáig időztek, néhányan kártyáztak is.

Márton aki az előbb jött be, pálinkát

kért, nemsokára ismerősöket is talált s velök ivott, s miután alaposan elázott, a kártyások közé került.

Már éjjel felé lehetett, amikor egyik alak gunyosan odaszól:

— Márton jó lenne addig haza menni, mig van a pénzből, mert még baja lesz az asszonygyal. Márton röhögött egyet s nevetve szólt vissza:

— Az már csak az én gondom, adjon kend magának tanácsot.

A kend szóra az előbbi felförtyan, s dühösen vág vissza:

— Ha még egy szót szól, kirugrom; részeg!

Erre Márton botot ragad s az ingerkedő felé sulyt, de ebben megakadályozták s a korcsmáros még mielőtt baj történt volna, szépen kitessekelte.

Egy kissé röstelte a dolgot s önértésesen szólt vissza:

— Ide se jövök többé . . .

Bizonytalan léptekkel távolgott az utcán s folyton az járt az eszében, hogy az asszonyt, hogy elfogja most verni, azért is, mert ő végette szenved most,

KOHN HENRIK

fűszer nagykereskedő

Debreczen, Gróf Dégenfeld-tér.

abban foglaltak sem a jó izlés, sem a megjelölt személy becsületébe nem ütköznek, a terjesztési engedély kiadható. Ellenkező esetben a nyomtatványok megsemmisítendők.

Az ily intézkedés semmi esetre sem tekinthető előzetes cenzurának, mint a hogy a röpiratozásban való gyalázkodást nem lehet a sajtószabadság elveivel összeegyeztetni. Ha valakinek tisztességes hangon mondani valója van, elmondhatja, terjesztheti azután is, ha hatósági engedélyt kapott, ha pedig az egyéni becsületet akar sérteni, vagy rágalmazni, semmi szükség, hogy a nyilvánosság mulasson, vagy megbotránkozzék az ilyen sajtó termékek felett.

Bizonyos, hogy a hatósági engedélyek kiadásával a röpiratokkal keletkező sajtóperek száma lényegesen csökkenni fog.

Balassa Sándor.

A belényesi mandátum. A belényesi választókerület függetlenségi és 48-as pártja tegnap, vasárnap délután öt órakor jelölő értekezletet tartott az országgyűlési függetlenségi és negyvennyolcas párt Erzsébet körúti körhelyiségében. Az értekezleten jelen voltak: Báthory Zoltán a belényesi választókerület függetlenségi és negyvennyolcas pártjának elnöke, Szigetköz János társelnök, Boros Károly és Auslaender Lipót elnökök, továbbá Hentaller Lajos és Farkasházy Zsigmond országgyűlési képviselők és Barta Ferenc királyi közjegyző, a kerület volt országgyűlési képviselője. Báthory Zoltán a belényesi választókerület függetlenségi és negyvennyolcas pártjának elnöke a párt nevében Kardos Árpád takarékpénztári igazgatót ajánlotta jelöltül, mint akinek személyével vihető legbiztosabban győzelemre a párt zászlaja. Az értekezlet rövid eszmecsere után hozzájárult Báthory Zoltán pártelnök javaslatához és egyhangúlag Kardos Árpádot jelölte, ki a jelölést el is fogadta. A jelölésről telefonon érte-

csakis az asszony miatt dobták ki, pénzt pedig azért se ad neki.

Ujra egy koresmároshoz ért, be is ment, de hamar kijött, fáradt volt s ott még a pad alatt se engedték aludni disznóság!

Amint hajnal fele megzörgette az ablakot a felesége kijött elébe.

— Hol a pénzed, te rossz pára, jaj neked, ha újra elittad, ide csak!

Márton elébb meg akarta ütni az asszonyt, de csak röhögött;

— Most álmos vagyok, kidobtak érted, kidobtak te miattad... Erre a nő megfogja a részeg urát kiforgatja a zsebet s alig 20-30 fillér hull ki belőle.

Az asszonyt elfogja a düh és irtózatossan káromkodni kezd:

— Te istentelen nyomorult, hát mit fognak ezek a kölykök enni egész héten te... te lelketlen állat, takarodj ki a házból, mert megöllek.

A zajra a gyermekek is felébredtek s keservesen bőgni kezdtek.

Márton pedig, ki egész úton azon gondolkodott, hogy az asszonyt elfogja páholni, a gyermek sírásra egyszerre kijózanodott, az arca eltorzult s mint egy bűnös eb, nyöszörögve csuszolt az asszony lábaihoz.

sitették a Herkulesfürdőn üdülő Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert, ki azt tudomásul vette.

A kereszt jelében.

Működik a néppárt.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 12.

Jelentettük a minap, hogy a néppárt nagy politikai tervekkel foglalkozik. A nemzetiségiek kivül, a kik „nemzetgyűléseket” rendeznek, a néppárt szövi és kövácsolja most nyárnak idején a legsúlyosabb politikai terveket. A függetlenségi párt jól tenné, ha élénkebb figyelemmel kísérné a néppárti urak tevékenységét. Minapi jelentéseinkkel kapcsolatban, a melyek tudvalevőleg arról szóltak, hogy a néppárt keresztény-szocialista párttá akar átvedleni és hogy Bécsben magyar sajtóiroda készül, a következő újabb információt kaptuk:

A néppárt átvedlésének eleddig Rakovszky személye a legnagyobb akadály. Rakovszky ugyanis, aki amióta Zichy Jánost kitessekelíték a néppártból, csaknem korlátlanul rendelkezik a párttal. Azerélyes politikai háttérbe szorította törekveit, de magát az elnököt, Molnár Jánost is. Molnárral azonban teljesen egyetért abban, hogy a pártnak felekezeti alapra kell állania és pronenszirozottan antiszemita kell lennie.

Ezek a főelvek szorították vissza a pártban Giesswein eszméinek érvényesülését és az is, hogy az átvedlésnek taktikai hátrányai is voltak mindeddig. A néppárt taktikája ugyanis eddig azt kívánta, hogy a néppárt mostani köntösbén haladjon együtt a koalícióval. Azonban az idők és a viszonyok is változnak és a néppárt elérkezettnek látja a keresztény szocialista párttá való átalakulás szükségét.

A Bécsben felállítandó magyar sajtóiroda ügye pedig úgy áll, hogy egy ilyen irodát az általános magyar politikai szempont sürgeti. Ezt a nézetet osztja ma a kormány is. Azonban az akciót ebben az irányban eddig egészen a néppárt végezte és az volt a terv, hogy egy néppárti publicista lesz a bécsi magyar sajtóiroda főnöke.

A kamara évkönyve.

A lapok kritikája.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 11.

A debreczeni kamara évkönyve országsszerte országos feltűnést keltett. A legelőkelőbb szak és napi újságok a legnagyobb dicsérettel írtak az évkönyvről. Legérdekesebb a „Magyar ipar” kritikája, amelyet szöszszerint a következőkben ismeretjük:

„A legötletesebb kamarai titkárok közé tartozik Szávay Gyula, a debreczeni kamara titkára. Az írásaiban, a beszédeiben egy-egy ötlettel, egy-egy sziporkával több világosságot terjeszt, mint mások egy alapos és mélyleírású értekezéssel. De ötleteiben van tervszerűség is, sőt rendszer is. A debreczeni kamara valamikor nagyon hátul kullogott és színvonalára régebbi órájában sohse kíváncsított az égit. És Szávay Gyula ezzel a kamarával csodát művelt. Mindenekelőtt benépesítette az irodát képzet, avatott fiatal erővel, s kiket csak tudásuk és erejük protegált és a kik (Rédei, Rác és ifj. Szávay) csakhamar nevet, po-

ziciót vívtak ki maguknak az ország közgazdasági kis világában. Ezt a fiatal gárdát pedig Szávay, mint generális úgy betanította, úgy dirigálta, hogy most már akár szabadon is eresztheti őket, oly vigan viszik a kamara sokfélélt felölélő közérdekeit, mint egy tüzes, céltudatos, előrerohanó és gyors tempóban haladni vágyó, már nem is fogat, hanem valóságos modern automobil.

Ez a szervezethez, ez a begyakorolt tempo, főleg az ötletesség meglátszik az évi jelentésben is, a mely első fejezetében egy tüzetes beszámoló a kamara tevékenységéről, a társamaraakkal való érintkezéseiről, a szakoktatás terén elért eredményeiről, az iparfejlesztés és a kereskedelem terén előfordult eseményekről. Azután közli a fontosabb fölterjesztéseit (a tanonciskola újjászervezése, a fatermelés és a hazai ipar, kisipari árgegyezmények és közös munkabérszövetségek, a szabadalmi törvények revíziója, köztárházi szövetkezetek, a víziutak kérdése, vasúthálózatának kiépítése), melyek egytől egyig értékes gazdasági tanulmányok. Majd visszatekintést vet a kamara öt éves történetére és ebben konkrét adatokkal is konstatálja a kamara közhasznú tevékenységének fokáról fokra való fejlesztését és Szávay eddigi tevékenységének igazi belső értékét.

A jelentés második része tisztán leír, ismertető, anyag és adathalmaz. Az egyes szakmák érdekében a kívánalmakat, óhajokat, a helyzet javulására vonatkozó javaslatokat az első rész tárja föl; a leíró és ismertető rész tehát csupa gerinc, minden cicoma nélkül. De a második rész bevezető soraiiban gyakorlott kéz avatott irodalmi hangon szól a gazdasági önállóságba vetett reményeink élesztő hatásáról, rámutat a kivándorlás, a társadalmi osztályharc, ipar- és kereskedelemellenes áramlat szomorú hatásaira és az ipari jogrendszer hiányosságáról, sőt részben elavultságáról. Végül elismeréssel nyugtatja azt a jóindulatú fáradozást, melyet a közgazdasági kormányzat a kis- és nagyipar támogatása a háziipar fejlesztése, a szakoktatás terén hozott. Oly végtelenül elmaradtak azonban a gazdasági viszonyok, végzi általános fejtegetéseit a jelentés, hogy azok tere, a mikor zuhogó záporra szomjas, csak gyöngye harmatot kap e tiszteletre és hálára kötelező tettekben.

A debreczeni kamara jelentése értékes compendium, melyet nemcsak a kerület érdekeltsége forgathat haszonnal, hanem mindenki, a ki közgazdasági viszonyaink aktuális kérdéseit iránt közelről vagy távolról érdeklődik.”

Öngyilkos igazságügy miniszter.

Leugrott az express vonatról.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 12.

A Bukarest felől jövő express vonatról Zebegény és Nagymaros között öngyilkossági szándékból leugrott Sendrea István volt román igazságügyminiszter és életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Sendrea Istvánt, aki az Aurelián kabinetben volt igazságügyminiszter, családja hozta fel Romániából, hogy Bécsbe vigye a Svetlin-féle szanatóriumba.

Sendrea magasfoku neuraszténiában szenvedett az utóbbi időben és tiz nappal ezelőtt Plojesztin lévő birtokán föbe lőtte magát. Sérülése azonban csak könnyebb természetű volt. Azóta háromszor fel akarta magát akasztani, végül is családja elhatározta, hogy Bécsbe viszi a szanatóriumba.

Eredeti Melichár páros soru

„Unicum-Drill” vetőgép

szabadalmazott kikötő készülékkel (lánc helyett.)

Kizárólagos nagy raktár Debreczenben: **Ráher Sándornál Piac-utca 26 sz Nagytrafik-udvar.** Egyedül ott kaphatók az eredeti Bächer-aczélekék, — ketős eketetek, — könnyű vetés boronák, — szecsakavágók, — morzsolók, — ré-pavágók — rosták, — konkolyozók, — járgányok stb. ~

Tegnap reggel ültek fel az express vonatra. A 68 éves öreg ur társaságában volt fia, István románia nagybirtokos, veje, dr. Tacu Demeter mérnök és annak felesége, dr. Antoyiu, a bukaresti Markucza-féle elmeorvóintézet főorvosa és egy ápoló.

A társaság két szakaszt foglalt el, az egyikben a beteg volt az ápolóval, a szomszéd szakaszban pedig a társaság.

Nagymaros tájékán Sendrea elaludt és az ápoló is kijött a szakaszából. Zebe gény előtt a visszament ápoló az öreg urat nem találta helyén. Keresték a vonaton, de nem volt ott.

Roszzat sejtve, Zebegényből sürgőnyöztek Nagymarosra, ahol közben, az állomástól nem messze, a vasuti vágányok között munkások megtalálták az öreg embert, aki több súlyos sérülést szenvedett. A nagymarosi orvos fejkötést alkalmazott azután a következő vonattal behozták Budapestre, ahonnan a nyugoti pályaudvarról a mentők elvitték a Herzel-féle szanatóriumba.

Itten dr. Dollinger orvostanár műtétet alkalmazott ma délelőtt, de kijelentette, hogy az öreg ur életbenmaradásához remény remény.

Sendrea 10 évvel ezelőtt volt igazságügyminiszter az Aurelián kabinetben, két évig maradt miniszter, majd Sturza alatt a kamara elnöke lett.

Hat év teljesen visszavonult a politikától s a bukaresti egyetemen a polgári jog tanára lett. Duszgazdag ember, akinek nagy kiterjedésű földbirtokai vannak Romániában.

A görög katolikus egyház ünnepe.

A templom alapkövetétele.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 10.

A debreczeni görög katolikus egyháznak nevezetes ünnepe volt vasárnap délelőtt. — Az Attila téren épülő templomának alapkövét tették le szép vallásos ünnepek keretében. Az érdekes ünnepek részletei ezek:

Délelőtt 9 órakor vette kezdetét a görög katolikus egyház ünnepe, amelyet a római katolikus templomban ájtatos istentisztelet előzött meg. A templomban egyházi beszédet Lengyel Endre vikárius mondott, mely után a felekezeti tagjai szent énekek éneklése mellett, harang zúgás közben, vallási jelvények alatt megindultak az Attila tér felé.

Itt a város és nemzeti zászlókkal feldiszített sátor várta az egyház tagjait. Az Attila téren voltak már ekkor a város és egyházak képviselői. Ott láttuk Wespéry Zoltán főispánt, Kovács József polgármestert, Csóka Sámuel tanácsnokot, Varga Károly tb. tanácsnokot, Gróh Ferencz róm. kath. plébánost, Materny Lajos az ágostai hitvallású egyház esperesét. Papp János görög kath. egyház plébánosát stb.

A sátorban díszes emelvény és oltár volt felállítva, közvetlen az alapkövetétele szomszédságában, a dohány beváltó mellett, mert az épülő templom tornya erre fog nézni.

Itt az egyházi ceremóniát Lengyel Endre vikárius beszéde nyitotta meg, ami után Papp János görög katolikus pap és esperes felolvasta azt az emlék okiratot, amelyet erős pergament papíron az alapkövetétele alá helyeztek el.

Ezután kezdetét vette az ünnepség legérdekesebb aktsa a kalapácsütések,

ebben részt vettek: Wespéry Zoltán főispán, Kovács József polgármester, Materny Lajos, Gróh Ferencz és Kerekes Géza az egyház főgondnoka.

Az ünnepséget a nép egyházi éneke fejezte be. Ezután bankett volt a Papp János lakásán, ami után jól sikerült táncmulatságot rendeztek, amely a késő éjjeli órákig tartott, jó magyaros kedély hangulatban.

Elgázolta a vonat.

Szerencsétlenség a sinek közt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 12.

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap az esteli órákban a kabai állomáson. A vonat oly szerencsétlenül ütött el egy meglehetősen illuminált állapotban levő fiatalembert, hogy jobb lába teljesen összezuzódott és amputálni kellett.

A súlyos szerencsétlenség áldozatát Varju Jánosnak hívják. Vasárnap délután egy kabai kocsmában borozgatott majd mikor ezt megelégette és pénze elfogyott, mámoros fejjel a vasuti pálya mellett Nádudvarra indult.

Pár kilométerig mehetett, mikor a Kabáról elindult nádudvari motoros a pályára ért és a veszedelmet nem is sejtő fiut elgázolta.

Az elgázolás következtében több helyen súlyos sérülést szenvedett. A vonat kerekei összezúzták a jobb lábát is, úgy, hogy a debreczeni köz-kórházban való elhelyezése után az orvosok amputálták.

Varju János állapota súlyos és hónapok kellenek ahhoz, hogy a köz-kórházat elhagyhassa.

Debreczen bünkrónikája.

Rablás az állomáson.

Vásári tolvajlások.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 12.

A rendőrségnek legtöbb dolga vásárok alkalmával van. Ha létszáma kétszerte nagyobb volna, mint ezidő szerint; ereje akkor is csekélynek bizonyul. A mostani vásár alkalmával azonban a rendőrség derekasan megállta helyét, mert összefogott egy csomó vásári zsebtolvajt, kétes existenciájú alakot és így ártalmatlanná tette őket.

A legnagyobb vigyázat mellett is történtek azonban esetek. Ezekről tudósítónk a következőket jelenti.

Rablás az állomáson.

Virágos Péter sárándi ember is bejött tegnap Debreczenbe, hogy itt a vásáron egy bornyut eladjon s az árán vásároljon valamit. A bornyut sikerült is eladnia 46 koronáért, ki az árából vásárolt a fiának egy pár csizmát 10 koronáért. A megmaradt pénz pedig pénzes zacskójába tette, amely mellényéhez volt kötve. Azután kiment a vasúthoz, hogy haza utazzék.

Amikor beérkezett a nyíregyházi vonat s neki és gyermekének be kellett

volna szállani a sárándi vonatba, az utasok közül, a harmad osztályú váróterembe két ember megtámadta, a pénzt elrabolták és ő pedig itt maradt pénz nélkül a váróterembe. De nem egyedül. Állítólagos megtámadóinak egyikét elfogta s átadta a rendőrségnek. A bűnügyi osztályon kiderült, hogy a támadók egyike Kerekes Bertalan nevű cipész segéd, akinél több lopott holmit is találtak. A többek között, egy kőzi táskát, fehér alsószojnyát, arkenőcsöt s eféléket. A rendőrség kihallgatta és letartóztatta. Ő mindent tagadott és társát nem nevezte meg. A rendőrség kutat a társa után.

Vásári lopások.

Thury Mihály nagykarolyi lakos kereskedő tegnap az állomáson beszédbe ereszkedett Bereczky János bagosi emberrel. Ez azonban visszaélt bizalmával és pénztárcáját ellopta. De Thury észrevette s átadta a tolvajt a vasuti rendőrségnek.

Morgenstein Mór a vásárba árult vas-edényeket s azokból néhány darabot Szabó István ismert vásári tolvaj ellopt.

A rendőrség elcsipte s lecsukta a lopott holmikat pedig elkobozta.

Nagy riadalmat okozott tegnap a vásárban egy tolvaj üldözése, aki vas-edényeket lopott s azzal menekülni akart. A rendőrség azonban üzbe vette, de el fogni nem sikerült. A tolvaj elszórta az edényeket s elmenekült. A rendőrség most kutat a tolvaj után, de keresi a kározt is, mert nem tudták megállapítani, hogy kinek képezik tulajdonát a lopott tárgyak.

Öngyilkos asszony.

Ismét Kabán történt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 12.

Alig néhány nappal ezelőtt adott hirt lapunk arról az öngyilkosságról, amely Kabán történt, már ismét öngyilkossá lett ott egy asszony, a'ki tegnap délután felakasztotta magát.

Az öngyilkos asszonyt Csorvas Sándornénak hívják. Odaváló jómodu gazda felesége volt. Öngyilkosságáról különféle hírek jöttek forgalomba, a mely azonban koránt sem felel meg az öngyilkosság indító okának.

Azt beszélnek sokan, hogy Csorvas Sándornét családi perpatvarok kergettek a halálba. Emellett azt is emlegetik, hogy ura féltékeny volt rá és a gyakori zaklatások miatt követte el a végzetes tettet.

Ezek azonban aféle találgatások, amelyek a tényeknek nem felelnek meg. Az öngyilkosságról táviratilag értesítették az ügyészséget, ahol a temetési engedélyt megadták.

SZINHAZ.

A máramarosszigeti színházi szezon. A máramarosszigeti színházi szezon, amint azt már megirtuk, a fényes siker jelében kezdődött meg. Zsufolt házak előtt játszik a társulat a közönség és a szigeti sajtó meglegedésére. A drámai társulat legutóbb a Tolvaj előadásával aratott zajos sikert. Az előadásról így ír a szigeti legtekintélyesebb lapja. az irodalmi izléssel szerkesztett Máramaros.

Legszebb, legtartósab Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék-király kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

Az előadók közül a meleg elismerés jelzőit érdemli meg Hahnel Aranka alakítása, aki a tomboló érzékiségnek, a nagy asszonyi simulásnak gyönyörű mozzanatait mutatta. Mikor hitét, bűnét, mindenét, a szerelmét védelmezte, megindító drámai hangokat hozott a színpadra. Szívebe markoló drámai tűz lüktetett Ternyei minden szavában. Ereje, temperamentuma, nagyszerű hang ekonomiaja, amivel azt a sok lángoló érzelmét elrendezte, igazán imponáló volt. Meglepő haladásról tett tanúságot Bérci; aki Fernando szerepében nemes diszkrétójával, meszerileg alkalmazott fojtott hangjával, amely mögött egy gyermekszerelmű tüzes lángja lüktetett, könnyeket csalt a szemekbe, Kitűnő volt Békés, aki mindinkább tökéletesedik egyszerűségében, mélységében. Csáder Irén szép, tiszta dikcióját és Szakács előkelő komolyságát kell még megdicséernünk és konstatálnunk, hogy a közönség a színház minden zugát megtöltötte.

A vásár szenzációja.

Szerencsétlenül járt péksegéd.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 12.

A vásári komédiák egyik legveszedelmesebbje az ugynevezett hajóhinta, a melyet a vásári közönség sűrű rajokban lep el, hogy gyönyörködjen a hajók himbálódzásaiban.

Órákhosszat bámulta ezt tegnap délután Nickelsburger József nevű péksegéd. A hajóhinta elé állított kerítésről bámulta nagy élvezettel a hintázást Bámészkodás közben egy hajó hinta vége oly szerencsétlenül ütötte meg a fejét, hogy jobb halántékán súlyos sérülést szenvedett.

A szerencsétlenül járt péksegédet az előhívott mentők beszállították a kórházba, a hol azonnal ápolás alá vették. Állapota súlyos.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefont sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

Myomozás a rablógyilkosság ügyében.

Letartóztattak egy gyanus embert.

A péntek éjjeli megdöbbentő rablógyilkosság ügyében tegnap váratlan fordulat állott be. A már csaknem eredménytelen nyomozást fellendítette egy ember letartóztatása, a kiről a csendőrség az eddigi nyomozás után ítélve azt hiszi, hogy a valódi tettes, s a szerencsétlen hájcsár gyilkosa.

Vasárnap az esti órákban letartóztatta Mick Vilmos csendőrszervező Vámos Károly rovott multu csavargót, a kire a csendőrségnek első perctől gyanuja volt.

Ez az ember állandóan a meggyilkolt hájcsár körül forgott és korcsmáról korcsmára követte. Ezt a kihallgatott szemtanúk is igazolták. Ezzel szemben Vámos Károly cinikusan taad. Egy mese keretében alibit is iga-

zolt, mely szerint az emlékezetes éj-jelen otthon tartózkodott.

Vámos Károly ma reggelig a csendőrség Széchenyi utcai épületében maradt, a honnan ma átkísérik az ügyészség fogházába,

Az áldozat még mindig temetetlenül fekszik a kórház halottas kamrájában. Ez ideig azért nem temették el, mert azt hitték, hogy időközben agnoszkálni fogják a holttestet. Miután ez nem történt meg, a halottat ma lefénképezték, s holnap eltemetik.

— **A debreczeni munkásbiztosító hivatal és kamra.** A munkásbiztosító megalakulása alkalmával dr. Tóth Kálmán titkár és dr. Gáspár Géza az új hivatal képviselőjében látogatást tettek a kamaránál. Ezt a látogatást tegnap viszonozta a kamara képviselőjében Szentkirályi alelnök és Rédei segédtitkár, kik nehéz uttörő, de nemes gyümölcsöket ígérő munkássága kezdetén a kamara szerencse kívánatait fejezték ki az új intézmény érdemességének.

— **Eladott városi lovak.** A város meneséből Király Gyula tanácsnok tíz lovat hajtatott fel a vásárra. A lovakat igen jó áron adta el s erről jelentést tett a tanácsnak.

— **Vármegyei díjnokok kérelme.** Hajdúvármegye törvényhatósági hivatalában alkalmazásban levő díjnokok a vármegyei közgyűléshez fizetésjavítás iránti kérelmet adtak be és pedig oly módon, hogy az I. osztályú díjnokok 1200 kor. s a II. od osztályú díjnokok 1000 kor. évi fizetést kapjanak. — A fizetésemelés folytán a vármegye költségvetésében 2000 k. hiányt mutatkoznak, amelyet folyamodók állami hozzájárulással vélnek fedezni.

— **A gazdák jószágértékelési joga.** A város főszámvévi hivatala mint ismeretes, elkészítette a Hortobágyon legeltetni jogosult gazdák jószág kimutatását. Ez ellen felszólalással élhettek azok a gazdák, a kik érdekeiket sértve látták. A tanács most a felszólalásokra nézve e heti valamelyik ülésén fog dönteni, hogy azok, akiknek vagyonuk után nagyobb jószág legeltetési joguk van, engedélyt nyerjenek.

— **A Bocskay-szobor története** Pákozdy Sándor vármegyei főjegyző a hajduböszörményi Bocskay szobor történetét megírta és azt egy nagyobb füzetben ki fogja adni — A Bocskay szoborbizottságnak szeptemberben tartandó utolsó ülésén ezen történeti munkát — mint az egész ünnepségnek leírását — fel fogja olvasni. — A bizottság a szoborra gyűjtött alapból még fennmaradt összeg hovatartásáról is akkor fog határozni.

— **Megszurt kereskedő segéd.** Pásztor Pál ékszerész segédét — mint ezt megírtuk — Vasárnapra viradó éjjel oldalba szúrták. A rendőrség a tettest Stricsevics János kereskedő segéd személyében kinyomozta, aki be is ismerte tettét. Mentségül azt hozta fel, hogy őt megtámadták s ő önvédelemből vette elő kését. A rendőrség nem is tartóztatta le. A megszurtt segéd állapota igen súlyos s valószínűleg belehal sebeibe.

— **Vizvári Gyuláné — meghalt.** Budapestről telegrafálják; Vizváry Gyulát, a Nemzeti Színház kiváló tagját tegnap súlyos csapás érte: neje, szül. Szigeti Jolán, vasárnap délután négy órakor meghalt. Tetemét tegnap este utnak is indították Budapestre, ahova ma, hétfőn este érkezik. Vizvári Gyuláné leánya volt Szigeti Imrének, a Nemzeti Színház halhatatlan színművésznének és színműirónak. Atyai öröksége volt kiváló színjátszó tehetsége, amelynek köszönhető, hogy tagja lett a budapesti Nemzeti Színháznak, dícsőséget szerezve magának, valamint az ország első műintézetnek. Szigeti Jolán 1878-ban ment nőül Vizvári Gyulához, akivel való házassága példabeszédszerűen boldog volt. A kiváló asszony háálának híre ma reggel érkezett a Nemzeti Színházhoz, amelynek ornára menten kitűzték a gyászlobogót. Az elhunyt jeles művész nő Velencében üdült. Halálának közvetlen oka egyik verzió szerint mérgezés. Osztigát evett, s ettől lett rosszul. A másik verzió az, hogy a régi vesebaja ölte meg. Férjét Vizvári Gyulát a család ügyvédje Perczel dr. értesítette a tragédiáról és pedig igen kiméletesen. Vizváriné 10-ikén írt, a férjének levelet, a melyben jelezte, hogy haza jön s teljesen meggyógyult. Az nap a mint Vizvári megkapta a levelet, meghalt a művész. Holttestét haza hozzák, de csak nyolc nap múlva — mert 48 óráig Olaszországban maradt, s a hazaszállítása is 48 órát vesz igénybe. Temetése valószínűleg esütörtökön lesz.

— **A III. ad oszt. kereseti adók kivetésére kitűzött s már közölt határnapokzt a kir. pénzügyigazgatóság megváltoztatván — a tárgyalási napok újabban következőleg lottek megállapítva: aug. 21-én Tetétlen és Földes, 22-én Nádudvar és Szovát, 23-án Kaba, 24-én Püspökkládány községek, 26. és 27-én Hajduszosbósló város adókötelezettjeire nézve. A kir. Pénzügyigazgatóság az előbb megállapított sorrendet az adókövető bizottság elnökének kérelmére változtatta meg.**

— **Morfium helyett ökiniu.** Jármí Elek gyógyszerész gyakornok, — mint ezt megírtuk — kisvárdai hozzátartozóitól egy héttel ezelőtt eltűnt. Tegnap aztán önként jelentkezett a rendőrségen. Itt elmondta, hogy tényleg öngyilkos akart lenni, de morfium helyett chinint vett be. Most már megbánta, hogy eljött hazuról s kérte a rendőrséget, hogy értesítsék hivatalosan kisvárdai hozzátartozóit hazatértéről s kérjenek uti költségét. A rendőrség teljesítette kérését.

— **Eltűnt boltiszolga** Jolsvai Imre vargakerti boltjában alkalmazott egy 17—18 éves fiút, akit állítólag Györgynek hívtak. Ez azonban tegnap szó nélkül eltávozott. Minthogy eltűnése gyanus volt gazdájának, kérte hatósági körözését. A rendőrség intézkedett kinyomozása iránt.

— **Kik tartoznak összes alkalmazottaikat baleset ellen is biztosítani.** Az új munkásbiztosító törvényt az érdekeltség legnagyobb része nem ismeri és így sok tekintetben még ma is tájékozatlanok, pedig ma már minden bejelentést elmulasztó munkaadónak ezen mulasztása kihágást von maga után. Eppen ezért látjuk célszerűnek felsorolni ezuttal azon iparágakat és nagyobb üzemeket, ahol az alkalmazottakat (segéd, tanonc, napszámos) nemcsak ak betegség, de baleset ellen is biztosítani kell. Ezek a következők: Az összes gyárak az összes ipari műhelyek, amennyiben azokban állandóan legalább 20 alkalmazott van fog-

jelentés a helyére
fegyveres

lalkoztatva, az összes építő-ipari üzemek és munkák vízvezeték és erőátviteli vezeték építése gáz és vízvezeték szerelő munkák kéményseprő, kútszináló, kőfaragó, kő és gipsz szobrászat, asztalos, bádogos, cserepező, kovács, lakatos, mázó, szobafestő, tapétázó, üveges, gyulékony, az egészségre ártalmas, vagy mérges, ugyancsak robbanó anyagok előállításai munkálatai, [tűzoltóság, vegyészeti, physikai és gyógyszer-tári laboratoriumok, vágóhidak, mészáros és hentes üzemek, jégművek, az összes vasuti üzemek, fuvarozó, szállítmányozó, raktár vállalatok, a posta távirtda, távbeszélő üzemek, mindazon üzemek, amelyek elemi erő által hajtott gépeket, vagy hatósági engedélyhez kötött gézkazánt használnak. — A bejelentés a kerületi munkásbiztosító pénztárnál (Piac-utca 79. szám) történik az onnan kért bejelentő lapokon, mely 2 példányban állítandó ki. — A bejelentések sürgős eszközlése annál inkább kívánatos, mivel a munkásbiztosító pénztár már eddig is sok munkaadó ellen tett a hatóságnál a bejelentés elmulasztásáért feljelentést, kik mindannyian az elkövetett kihágásért büntetve is lesznek.

Debreczeni ingatlanok forgalma. Hauer Bertalan veszi a debreczeni 1287 sztkjvben foglalt ujkerti szőlőt dr. Abrahám Dezsőtől 11 ezer korért. — Deák István és neje Kerek Eszter veszik a debreczeni 375 sztkjvben foglalt Bercsényi utca 107 sz. házat Szilágyi Ferenc és társaitól 6 ezer korért. — Harangi Gábor és neje veszik Nagy Mária veszik a debreczeni 9738 sztkjvben foglalt 2 hold ujosztású földet Ungvári Andortól 1400 korért. — Kovács Balázs és neje Szerencsi Erzsébet veszik a debreczeni 9738 sztkjvben foglalt 1 hold ujosztású földet Ungváry Andortól 784 kor-50 fillérért. — Nagy Gábor és neje Nádas Zsuzsanna veszik a debreczeni 4711 sztkjvben foglalt Morgó utca 34 számú házat özv. Varga Jánosné Arang Zsuzsannától 4 ezer koronáért. — Zöld László és neje Gyulai Teréz veszik a debreczeni 9737 sztkjvben foglalt 2 hold ujosztású földet Ungvári Andortól 2400 koronáért.

A rendőrség munkája. A bűnügyi osztály az egész vásár tartama alatt összes embereivel talpon volt. Tegnap 28 gyanus alakot tartóztatott le és csuktak le 8-10 napra a rendőrség fogházába.

Letzter József műtermében egy gyakornok az operátori munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljárásához felvétetik.

Komáromi M. volt Debreczeni hangszerkészítő Szegeden egy nagyszabású hangszer telepet létesített, mindennemű hangszereket részletfizetésre is szállít, a legújabb találmányu hangfokozó cimbalmaival óriási sikert ért el. Árjegyzék ingyen.

Az általam forgalomba hozott közkedvelt Manilla kalapok 1-50 évvel folyton kaphatók a „Nyakkendő király” úri divat üzletében a főposta mellett.

Uraknak, hölgyeknek, fiataloknak és öregeknek a legcélszerűbb vásárlást Mentze áruházából vásárolhatunk.

Darvas Ede csődítőmegekből még maradt árú olcsón kaphatók Rózsa Ignácnál, kistemplom bazár.

Menyasszonyi és alkalmi ajándékok a legszebb kivitelben igen olcsók Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

Pénz, szivar és cigaretta tárczák, kézi bőröndök és utazási cikkek a legolcsóbbak a Mentze áruházában Kossuth u 4. sz.

Nagy raktár van még turista ingekben és szalma kalapokban, míg a készlet tart 10% olcsóbban kapható mint bárhol. Nyakkendő király úri divat üzlete főposta mellett.

A Hajdumegyei népbank Piac-utca 26. sz. nagytársaság épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befizetlatik.

Gyermekjátékok, háztartási cikkek, műiparú különlegességek Mentze áruházában, Kossuth u 4. szám alatt szerezhethetjük a legolcsóbban.

Szalmaözegeknek csak egy kellemes a nyár ha vacsorázu a Dréher nyári kerthelyiségébe jár.

Sollingeni acél zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek és kellékek legolcsóbbak Mentzenél Kossuth-u. 4. szám.

Férfiaknak nélkülözhetetlen a legújabb öngyújtó készülék, darabja 1.50 és 2.— korona Mentzenél Kossuth-u. 4. szám.

TAVIRATOK.

Barabás Béla beteg.

Arad, aug. 12. Barabás Béla országos képviselő itteni lakásán betegesen fekszik. Barabás állapota súlyos.

Székelyhősök emléke.

Sepsiszentgyörgy, aug. 12. Székely-szentmihály községben kegyeletos ünnep folyt le ma. 1848-ban az oláh horda 7 székely hőst ölt meg kegyetlenül. A község hazafias lakossága emlékoszlopot állított a hőzöknék. A leleplezési ünnepély ma folyt le, amelyen Deák Miklós unitárius püspök mondott beszédet. Majd Nagy György képviselő beszélt. A haza fias székelyek rengeteg virágot és koszorút helyeztek a hősök emlékoszlopára.

Francia orvosok Budapesten.

Budapest, aug. 12. E hó 16-án 35 francia orvos érkezik Budapestre. A kirándulók a főváros megtekintése az ország számos nagyobb városába utaznak.

A Hau ügy.

Karlsruhe, augusztus 12. Hau dr. ügyvédje ma adta be a birodalmi legfőbb törvényszékhez semmiségi panaszát Hau dr. halálra ítélese ellen. Az ügyvéd hír szerint Molitor Olga ellen feljelentést tesz hamis eskü miatt. A bűnügyben egyébként még egy érdekes fordulat állott be. Megállapították, hogy az a revolver, amellyel Hau dr. állítólag agyonlőtte anyósát, teljesen új, és abból egy lövést sem tett senki.

Egy pánszláv pap ügye.

Pozsony, aug. 12. Rajner Lajos esztergomi püspök felhívta Zadovszky József máriavölgyi plébánost, ki Juriga egyik legelkessebb híve, hogy félév alatt hagyja el állását, mert ellenkező esetben kénytelen lesz felfüggeszteni állásától. A Hov. Jyzdennik felhívja a tótokat, hogy a püspöki részak ellen irjon fel a primáshoz.

József főherceg Kesskeméten.

Kecskemét, aug. 12. József főherceg tegnap délután gépkocsin ideérkezett. Este jelen volt a Royalban rendezett kabaret előadásán. Ma a főherceg a honvédegy-korlatokon vesz részt és délután automobilon a fővárosba utazik.

A hipnotizált ügyvéd.

Gennári a rendőrségen.

Uj fordulat a vizsgálatban.

— Express tudósítás. —

Budapest, aug. 12.

A nagy port felvert Gennári-ügy aktái visszakerültek a rendőrségre. Az ügyészség átvizsgálta az aktákat és a rendőrség roppant büszke rá, hogy az ügyészség nem szüntette be a vizsgálatot, hanem utasította a rendőrséget, hogy Gennári ellen folytassa a vizsgálatot.

A rendőrség ez ügyben mindeddig nagyban titkolózott, szombaton az urak egyszerre közlékenyebbek lettek, hivatalosan nem mondtak semmit, de magán uton annyit elárultak, hogy Gennarit kihallgatás után minden bizonytalansággal letartóztatják.

A letartóztatásból azonban semmi sem lett semmi, az ügyészség más álláspontra helyezkedett, a zárdában elhelyezett és állítólag elmebeteg Eránosz né feljelentését nem vette komolyan. Már azért sem, mert ezt a feljelentést csak kihallgatása során, a detektívönök kérdéseire tette meg az asszony, akit a jelenlévő rendőrorvos mondott épelméjűnek.

Vajjon tényleg az-e, azt csak szakértői orvosi vizsgálat állapíthatja meg, a feljelentés pedig csak ezután történhetik meg.

Igy az ügyészség az eddigi vizsgálat eredménye alapján elrendelte Gennári ellen csalás miatt a további vizsgálatot, letartóztatására nézve nem nyilatkozott, amint Gennári kihallgatása előtt nem is nyilatkozhatott, hanem a vizsgálat befejezése után visszakerült az aktákat. Így hát Gennárinak szombaton teljesen bizonyosra vett letartóztatásából ma sem lesz semmi. Ujhelyi rendőrfogalmazó, akit Máramarosra küldtek ki, onnan visszakerült és állítólag — mert hivatalosan a rendőrség semmit sem közöl — igen terhelő adatoknak jutott birtokába.

A rendőrség — ismét állítólag — megállapította a hiányzó összeg nagyságát is. Eszerint 60 ezer korona készpénz tünt el dr. Eránosz kezén. Gennári vivómester ma délelőtt véődje kíséretében megjelent a főkapitányságon, hogy kihallgatása megkezdődjék.

Miután Gennári magyarul egyáltalán nem tud, németül is rosszul beszél, olasz tolmácsot rendeltek ki melléje. Tolmácsként Óváry hites tolmács és egyetemi magántanár szerepel, aki

nek közvetítésével dél felé Kórógy rendőrfogalmazó megkezdte Gennári kihallgatását.

MULATSÁGOK.

A Bocskay kerti ifjúság bálja.
Szombaton este kedélyes mulatságot rendezett a Bocskay kerti ifjúság Szép asszonyok, szép lányok egész özöne mulatott ott, a kik részben Debreczenből, részben a vidékről rándultak a kies Bocskay ligetbe. A bált hangverseny előzte meg, Balla Bertalan szépen szavalt, Dezső Margit gyönyörűen cimbalmozott, Motesiczky Stefike bájosan adott elő egy monológot. Sok tapsot kapott Mikó Imre hegedű szólójáért és Lichtmann Tódor fényes vig szavalatáért. A hangverseny után táncra perdült az ifjúság, s folyt a mulatság kivilágos kiviradtig. A mulatságon a következők voltak jelen.

Asszonyok; Fráter Tamásné, Poroszlai Lászlóné, Bezits Sándorné, Szabó Józsefné, (Debreczen) Báró Györfy Miklósné, Mikó Józsefné, Hadházy Kálmánné (Nagy-Szalonta), Barha Jakabné, Reinecz Dezsőné, Faragó Ernőné, Dr. Nagy Kálmánné, Szabó Józsefné (Ungvár), Motesiczky Hugóné, Dr. Imre Gáborné, Wessprémy Istvánné, Bajdor Jánosné.

Leányok; Motesiczky Stefike, Hadházy Irénke és Erzsike (Nagy Léta), Széle Mariska és Rózsike, Dezső Margitka, Ella és Irénke, Barta Etuska, Emerich Bella és Leona, Weisz Mizsike és Flóra, Szabó Ilonka és Áranka, Poroszlai Lilike, Nagy Vilike, Hadházy Emma, Kiss Mariska, Schwartz Erzsike és Izabella, Ernőczy Bella (Ujfehértó), Akossy Ella (Ujfehértó), Tóth Stefike, Ujj Alexandra Kovács Gizike, Boros Mariska, Szabó Annyórek Várady Malvin (Nagyvárad).

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1907. aug. 12.

Készáru változatlan határidők kissé gyűngültek.

1907. októberi buza	11.40.—41
1908. áprilisi buza	11.71.—72
1907. októberi rozs	9.07. 08
áprilisi rozs	—
1907. októberi zab	8.23.—24
májusi zab	—
1908. májusi tengeri	6.79.—80
1907. júllusi	—
1907. augus t. si	6.77—78
1907. szeptemberi tengeri	7.01—02
1908. augusztusi repce	—

REGÉNY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért

5. Bűnügyi regény.

— De hisz ez nem tréfa! Hogy is gondolhatja, hogy tréfát üzők a szépségből? Szó sincs róla! És föltéve, hogy szép hattyu leszek, a csuf libából, aki most vagyok, mit fog velem csinálni a nagymama. Nos, most ezt mondja meg Anna.

— Oh, hát férjhez adja önt, még pedig minél előbb.

— De hátha én oem akarnék férjhez menni? És nem is akarok! nem akarok. — Nos mi lesz akkor?

— Ej, Nellie kiasszony! ön is tudja, hogy ez gyerek beszéd; önnek férjhez kell mennie, nincs más útja, A nagymamája a legelső intézetben nevelteti önt,

a saját szabónjével varratja az ön ruháit: de arról szó sincs, hogy itthon tartsa.

— A nagymama azt mondta, hogy elküldi önt anyai rokonaihoz, hátha ők tudnak valamit csinálni. Természetesen, fizetni fog nekik önért; de nem tarthatja itt a házában, hiába Nem tarthatja itt önt. Ezt azért mondom mng, Nellie kiasszony, hogy annak idején majd addig verje a vasat, míg meleg.

— Szeretném, ha még valamit megmondana Anna, — szoltam rákönyökölve az asztalra; — csak még egyet; azt, hogy miért ily különös a nagymamám?

— Különös. Micsoda szó ez, Nellie kiasszony. — Sohasem beszél apámról, pedig egyetlen fia volt. Sohasem beszél anyámról, ha csak azért vem, hogy epesen szóba hozhassa a megdölgötlan könnyelmű házasságokat. — Hát mi ez? — Ön meg mondhatná. Lássá, ugy sem emlékszem sem az apámra, sem anyámra; nem is emlékezhetném: akkor halt meg, mikor születtem, én öltem meg szegényt. Senki beszél róla, sem apámról. Talán, szoltam halkabban — valami rosszat követett el.

— Irgalmas Isten. — kiáltott föl Anna fölugorva — micsoda hőbortos gondolatok ezek. Szerencséje, hogy a nagymama nem hallotta. Külömben is itt az ideje, hogy megvacsoráljon; mindjárt csöngetnek. Ön is tudja, hogy féltizkor már ágyban kellene lennie, most meg már tíz óra is elmúlt. . .

Ez éjjel sokáig nem bírtam elaludni folyton azon tűnődtem, miért is nem felelt Anna a kérdéseimre és miért nem is beszél soha senki sem apámról, sem anyámról?

(Folytatása következik.)

Uj zsák kölesönző intézet.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmé e ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piacz-utca 66. szám alatt

zsák kölesönző intézetet

nyitottam.

Raktáron tartok legjobb minőségű kender zsákokat, melyeket jutányos áron bocsátom a t. gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá Vizmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsák-kötöző, dohány zsinógot és minden e szakba vágó dolgokat, melyeket jutányos áron árulok, Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák- és ponyva intézete

DEBRECZEN, Piacz-utca 66.

Nincs többé kehes ló!

Kehpor a legjobban köhögő ló sem köhög használata után 3—5 napra. 1 doboz 2 korona és hogy mindenki meggyőződjék ezen állítás igazságáról, aug. 15-től próbadobozokat is árulok, darabonként 80 fillérért. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában, valamint Budapestén **Török József VI.**, Király-u. 12., **dr. Egger Leó VI.**, Váci körut 17. gyógyszerészeknél és a készítőnél **KUN ISTVÁN** gyógyszerész, vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmetique Matilde”. (Alapított a hasonnevű párisi laboratorium mintájára 1895-ben Budapestén. — **Hajduszóbaton** (Debreczen mellett) Kossuth-utca. Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Mindennemü nyári ruhák TISZTÍTÁSÁT szépen, jutányos áruk mellett eszközli Koncz József

gőzerőre berendezett kelmepestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

DEBRECZEN,
Vár u. 3 szám, (zenede épület)
és Baththyány-u. 2. sz.

Európa legnagyobb "Uránus" villamos Színháza a szénavasártéren.

1500 ülő hely! — Kényelmes berendezés!
Állandó szellőztetés!

➤ **Legjobb szórakoztató hely.** ◀
Ma kedden, aug. hó 13-án,
közkívánatra műsoron kívül
Brabanti Genovéva

(mese 10 részletben.)

azonkívül a következő ujdonságok kerülnek bemutatásra:

Műsor:

Lehetetlen válás igen mulattató.
Kerékpár tolvaj rendkívül neveltető.
Az új ezilinder kalandja rendkívül mulatságos.

Az élőszék mulattató.

Asszonyregiment látványosság.

Szentjános bogár színezett.

A vak ember kutyája megható életkép.
Menet hegyen és vizen.

Előadások: Hétköznap este 8, 9 és 10 órákor.

Helyárak: Páholyülés 1 kor. I. rendű 60 fill. II. rendű 40 fill. III. rendű 20 fillér.

Bélet jegyek: Páholy jegy 6 személyre 5 kor. 12 drb. I. rendű 6 kor. 12 drb. II. rendű 4 kor. 12 drb. III. rendű 2 korona.

Mindennemü jegyek este 7-ig előre válthatók, **Schwarz Dániel** ur pipa üzletében, főtér a városházzal szemben. — Azontul a pénztárnál.

Holnap szerdán és csütörtökön teljesen új műsor.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel

Suchán és Winkler.

László Zsigmond állatorvosi-rendelő irodája nagy és kis állatok részére Csapó-utca 30.

Telefon 558. szám.

Magasított Kétféle eketesek

LACZKA LÁSZLÓ

Debreczen, Hatvan-utca 8. sz.

Készítnek mérték utáni megrendeléseket gyors kiszolgálás, jutányos árban

Aranyos és Abuczki

a legjobb erőre berendezett
 czipész és czipő
 felsőrész üzlete

Debreczen, Hatvan-utca 8. sz.

Készítnek mérték utáni megrendeléseket gyors kiszolgálás, jutányos árban

Használt butorokat

ad, vesz, javít és ujakra becseré
KÓNYA JÓZSEF
 asztalos, Paocsirta-utca 8. szám.

Uveg, tükör, porcellán és zománcozott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület tüvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.
 Edények kikölcsönözhetnek.

Körtvélyesi Gyula

ajánlja a legjobb munka-erőkkel berendezett
czipész műhelyét
 Fűvészkert-utca 6. sz.

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.

Készít mindennemű sárgaréz és bronzárakat légszesz, acetylen és villamos csillárokat, csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra, vagy légszesz és villamosra (combináltra) Ujjá tisztítókat s minden e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.
 Levelező-lapon tessék értesíteni, házhöz megyek a munkát átvenni.

Kedvező alkalom!

Szines ernyők minden elfogadható árba árusítanak el. Dus választék leány- és fiu ruháskákban, fehér és fekete diszkotényekben. Reform, empir bőktények Clott és kartonba, Schiffon, Clott. Lüsster és karton alsó szoknyák feltűző olesó árban.
 Magyar, német és francia szabású cöpper és vászon lábravalók igen olesó árban kaphatók.

Férfi ingek:
 Turista kartonból 85 krtól.
 szatinból 1.00 krtól.
 Zephir magas nyakkal . 1.70 krtól.
 Fehér szines és hajtásos 1.20 krtól.
 Puha mellél 1.30 krtól.
 Kartonokba, zepfirekbe, batiztokba, delinekbe, sima és mintás fekete és szines szövetekbe dus választék és olesó árban árusítanak el. Még sok felnem sorolt áruk nagy választékban kapható

Doszpoly János Utóda
 Főtér, Tisza-palota.

Új áruk.

Vasáru cikkek

a legolcsóbban és a legjobb minőségben
Csapó-utczán
 (a volt Pásztor Gyula és Ta féle) üzleti helyiségében
szerezhetők be.
 Kiváló tisztelettel
Nánássy Lajos
 vaskereskedő.

Új áruk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.
Menyasszonyi kelengye,
 vászon, kész fehérenemű, Angol ruhavászon, batist-, kreton-, zephyr. Mosó székely férfl ruha szövet.
Óriási szőnyeg raktár!!

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel
a Ganz-féle Villamossági R. T.
 debreczeni építésvezetőisége (Piacz-u. 72.) által készítettnek. Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.
 Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.
 Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

TRIUMPH-TAKAREKTÜZELÉK

TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK

GOLDSCHMIDT S. és FIA
 WELSF. AUSZT.

Műasztalos műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet **Teleky-utca 16. szám alól. — Péterfia-u. 1. szám alá** helyeztem át.

Elvállalok e szakba vágó műbutorok, lakás berendezések u. m. háló, ebédlő, salon, előszoba, konyha továbbá üzleti, irodai, gyógyszerár és templomberendezéseket.

Saját tervű rajzaimmal a megrendeléseknél szolgállok. — Kifogástalan és izléses jó munkáért szavatalok.

Guzswald József,
 műasztalos. Péterfia-u. 1. sz.
 Egy jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy ujonnan berendezett

fényező és czimfestő
 műhelyemet tetemesen kibővitve és minden modern dolgokkal, valamint zománczózó kályhával felszerelve **Debreczen, Péterfia-utca 1. sz. alatt** megnyitottam.

Elvállalok: Fűrdőkádak fényezését, kőrékpár zománczozását, fa- és vasbutor ujonnan átdolgozását, a legdiszesebb fa- és márvány utánzással és díszítéssel, valamint épület-, portál- és üzlet berendezések mázolását, modern czimfestéseket bármínó kivételben mérsékelt árban.
 Tisztelettel

Prindelmaier Lőrincz.

Zsák és ponyva

csak
Wiener Adolfnál
 kapható

olesón

zsák- és ponyva kölcsönző intézet
DEBRECZEN, Kossuth-utca 27. sz

13.
 k
 ÁT
 szközli
 ef
 efestő
 tészete
 N,
 pület)
 z.
 nháza
 rendezés l
 hely. <
 13-án,
 kívül
 ova
 ágak ke-
 attató.
 neveltető.
 rendkívül
 sság.
 to életkép.
 , 9 és 10
 1 kor. I.
 III. rendü
 gy 6 sze-
 6 kor. 12
 III. rendü
 7-ig előre
 r pipa üz-
 emben. —
 tőkön tel-
 ég szives
 el
Winkler.
 ond
 delő
 észére
30.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásúak tessék választékeiket csatolni.

Megismerkedni szeretnék fiatal özvegygel kinek saját lakása van. Teljes című leveleket „Imre” jellegével nagypostára. Postrestante.

Piaci bolt három ajtós bármilyen ezétra azonnal kiadó. Csapó-utca 11.

Új elektro technikai vállalat.

Telefon 339. Telefon 339.

Villamos világítás, házi és magán telefonok, villany csengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett) orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektro motorok szerelése és javítása legjutányosabban s legnagyobb szakértelemmel csak Földes és Vajner elektrotechnikai vállalatánál Debreczen, Piac-utca 47. szám eszközölhetők. Saját nickelőző és galvanizáló telep.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fűvétetnek Deák Ferenc-utca 22.

Elfogadok izraelita jobb családból két tanulót teljes ellátásra Bethlen-utca 21.

Százhusz hold vegyes homok Új Létához félóra járás, Nagy-Létai határban, dohányengedélyvel ellátva szabad kézből eladó. Ertekezhetni a „Fehér Holló” vendéglőjébe Nagy-Létán.

152 holdas birtokomat házért elcserelem, esetleg 4000 forint lefizetés mellett megvehető. Cím a kiadóba.

16 éves jó megjelenésű ügyes leány kenyer üzletbe kiszolgálói állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalba.

Éjeles fiu felvétetik. Címe a kiadóba.

Ha nincs pénze, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet árulázaiba, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek csekély heti vagy havi részletben kaphatók. Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedményben részesülnek.

Kedvező házvétel. A Csapó Csonka-utca 16. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ertekezhetni ugyanott.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közép nagyságban kerestetik, hol, megmondia a kiadóhivatal.

Uraságotól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árrban Neumann M. Bádógos-utca 2.

A Hunyadi utcában egy szép portállal ellátott üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím a kiadóban.

Debreczeni Első Villamos-sági és Elektrotechnikai Vállalat. Telefon 168. Erőátvitel, villamos világítás, villám háritók, házi és magán telefonok, villamoszárók, tűzbetörés elleni jelző készülékek. Villamos csengők berendezése és jó-

karban tartása évi bérlet mellett. Gyógyászati, Fizikai, Matematikai készülékek készítése és javítása. Felszerelési anyagok, kerékpárok és alkatrészek raktára. Saját motorerővel berendezett galvanizáló telep. **Földvári L.** Debreczen Kossuth-u. 1. az udvarban. Tanulók felvétetnek.

Egy intelligens izr. családnál 3 fiu teljes ellátásra elfogadtatik. Cím a kiadóba.

Két butorozott szoba szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-utca 13. szám alatt. Kapu alatti bejárat.

Vizballan ponyva jó állapotban eladó. Cím a kiadóba.

A Bocskay hadinépe című könyvek leszállítottárban kaphatók a kiadóba.

Bercsényi u. 10. szám alatt egy nagy kapu és egy kis kapu eladó.

Egy jégsekrány József kir. herceg-utca 21. sz. alatt eladó.

Több rendbeli lakás kiadó Hunyadi-u. 17.

Eladó ház, mely áll üvegezett verende, 3 szoba, fürdő szoba, kamara és konyhából. 750 négyszögöl területen ebből körülbelül 550-öt nemes fajszerűvel beültetve és 200 gyönyörűen parkirozva. Cím a kiadóhivatalban.

Elköltözés miatt 2 szobás szép lakás melékhelyiségekkel azonnal átadandó. Matt faragott háló és ebédlő butorzat eladó. Vár-utca 7.3

Boros hordók és taposókádak használt nagyobb mennyiségű kerül eladásra Péterfia 76. szám alatt.

Értesítjük a t. közönséget, hogy **Szén raktárunkat**

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük **Külső vásártér, Arany János-utczával szembe.**

Együttal felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy **szén raktárunk mellett** állandóan raktáron tartunk

meszet, cementet

és **mindentéle építkezési anyagokat,** a mit a legjutányosabb árrban számítunk.

Szives pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben 3 koronától a legfinomabb kivitelig.

A legújabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az **Első Debreczeni Ernyőgyárban**

Merkler Soma, Piac-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Új órák, ékszer üzlet és javító műhely.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Hatvan-utca 2. szám alatt

Órák és ékszerész üzletet és javító műhelyt nyitottam.

Ez uton ajánlom dusan felszerelt jól szabályozott, megbízható ezüst, tula nickel zseb óráimat és láncokat, ugyszinte inga fali, szalon antik, asztali, irodai, konyhai és mindennemű ébresztő óráimat a legjutányosabb árrban a legszolidab kiszolgálás mellett. **Külön órajavitó műhely.**

E szakmában vágó mindenféle javításokat elfogadok és azokat gyorsan és pontosan eszközölöm, ugy helyben mint vidéken jótálás mellett.

Szives pártfogását kérve.

Tisztelettel

Kopár Károly.

Nyári ingek és

kalapok

legolcsóbban beszerezhetők

Hajdu József divatüzletében

Piac-u. 50. sz. Szt.-Anna-utca sarok.